

DEKONSTRUKTĪVISMĀ INTERJERA STILA ELEMENTU INTEGRĀCIJA STARPKARU POSMA ĒKAS ARHITEKTŪRĀ

Integration of elements of interior style deconstructivism in the interwar period building's architecture

Kristīne Uzuleņa

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, e-pasts: kristine.uzulena@inbox.lv

Diāna Apele

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, e-pasts: diana.apele@ru.lv

Abstract. *The design of the building takes into account the trend of the architectural style of the time, the interior is also aged according to the main lines of a specific architectural style. Today we often face the situation when the designer wants to design the interior, appropriate to his/her time, and the architecture of the building meets another time period, another century. In such cases the most successful solution would be to find commonalities of architectural style and interior or to play on contrasts that ultimately would create a harmonious and attractive environment.*

The 21st century is commanded by computer system design; however, some of the buildings look like spaceships. And due to the fact that at the stage of development computer software, algorithms, and capabilities of the laser beams are used, they allow to organize and manipulate the shape of the building, different parts and create thus masterpieces of architectural art.

Keeping up with the latest trends there are new styles and one of the most daring styles of the present is deconstruction. In this style the abstraction becomes extreme and works primarily according to the method of exaggeration of known motifs. Iraq-born British architect Zaha Hadid says the deconstruction is the true beginning of modern architecture, where a fascination with the scenery and feel the pride of is architects (Gimpels, 2011). It is relevant to combine too bold, contemporary style interior, for example, deconstruction, integrating it into the architecture of the building of the last century, in fact splicing „together two different worlds”. The aim of this article is to study the relevant in the 21st century interior style – deconstruction and to describe architectural style of the building designed in the interwar period in Riga, at Miera Street 82, as well as to recognize opportunities, how to integrate elements of deconstruction in this building.

The authors used research methods based on the study of scientific literature and journalism, which reveal evidence of the appropriate century architecture. In the historical consideration of architectural styles content analysis is applied.

Keywords: *architecture; style; design; deconstructivism; interior; CAD system; build.*

Ievads

Interjera dizains ir neatņemama daļa no ēkas arhitektūras. Arhitektūra ir ēkas „būtība, raksturs un forma”, savukārt interjera dizains ir „saturs”. Bieži vien saturs ir mainīgs, lietotājs to pielāgo, rediģē, pārveido, savukārt ēkas arhitektūra retos gadījumos tiek mainīta, tiek saglabāts sākotnējais ēkas arhitektūras stils.

Projektējot ēkas un uzsākot celtniecības darbus, tiek ievērotas tā laika arhitektūras stila tendences. Interjera dizains tiek ieturēts konkrēta arhitektūras stila vadlīnijās. Mūsdienās bieži vien saskaramies ar situāciju, kad vēlētos izvēlēties savam laikam atbilstošu interjera stilu, bet ēkas arhitektūra atbilst citam laika posmam, citam gadsimtam. Šādos gadījumos veiksmīgākais risinājums būtu meklēt arhitektūras stila un interjera kopīgās iezīmes vai tieši otrādi spēlēties ar kontrastiem, kas gala variantā veidotu harmonisku un atraktīvu vidi.

Sākot ar 20. gadsimta 70. gadiem, tāpat kā modes, interjera un citas nozares, arī arhitektūras ēku projektēšanu sāka pārņemt datorizētā projektēšana jeb *Computer Aided Design* (CAD) sistēmas. Arhitektiem radās iespēja veikt projektēšanu ne tikai manuālā veidā, bet radīt sarežģītas un pat brīžiem pārgalvīgas arhitektūras formas. Galu galā CAD sistēmas sniedz

arhitektiem un dizaineriem iespēju radīt sarežģītas celtnes, ievērojot visus nepieciešamos inženiertehniskos aprēķinus, izkārtojumu, integrētās shēmas, traucējumu pārbaudi un daudz ko citu (Hill, 2013).

Sekojojot jaunākajām tendencēm rodas jauni stili un kā viens no mūsdienu pārdošākajiem ir dekonstruktīvisms. Šajā stilā modernisma abstrakcijas kļūst ekstrēmas un darbojas galvenokārt pēc pazīstamu motīvu pārspīlēšanas metodes. Dekonstruktīvisma sauklis ir „forma seko fantāzijai” (Gimpels, 2011). Irākā dzimusi britu arhitekta Zaha Hadida apgalvoja – dekonstruktīvisms ir *modernās arhitektūras patiesais sākums*, kur vērojama pārliecīga aizraušanās ar dekorāciju un jūtama arhitektu augstprātība (Gimpels, 2011).

Šodien ir aktuāli savienot mūsdienu pārdošu interjera stilu, piemēram, dekonstruktīvismu, integrējot to pagājušā gadsimta ēkas arhitektūrā, pēc būtības savienojot divas „atšķirīgas pasaules vienā”.

Raksta **mērķis** ir raksturot 21. gadsimta aktuālāko interjera dizaina stilu – dekonstruktīvismu, un veikt starpkaru posma projektējamās ēkas Rīgā, Miera ielā 82 arhitektūras stila analīzi, un apzināt iespējas kā integrēt dekonstruktīvisma interjera stila elementus šajā ēkā. Izmantotās **metodes** balstās uz zinātniskās un publicistiskās literatūras izpēti, kas atklāj attiecīgā laikmeta liecības arhitektūrā. Pielietota kontentanalīze arhitektūras stila vēsturiskajā apskatā.

Dekonstruktīvisma stila aktualitāte mūsdienās

Sākot ar 20. gadsimtu aizsākta datorizētās projektēšanas ēra, kas kalpo kā dzinulis jauniem arhitektūras stila izpildījumiem. Tiek minēti vairāki viedokļi par datoru ietekmi uz arhitektūras un dizaina nozari. Viens no tiem apgalvo, ka jaudīgās datorprogrammas ļauj izpētīt un radīt jaunas arhitektūras formas (Craven, 2016). Otrs skan sekojoši: „Šodienas datorizētā projektēšana ir rītdienas arhitektūras ēra”, un šos vārdus izsaka arhitektūras eksperts Patriks Schumacher (Craven, 2016). Kopumā mainoties laika periodiem, attīstoties tehnoloģijām, tās vistiešākā nozīmē ietekmē visas darbības nozares un noteikti ietekmē arī arhitektūras un interjera stila attīstību, ieviešot izmaiņas, kas veido „rītdienas arhitektūru”.

Pieminot interjera un arhitektūras mijiedarbību, izskan viedokļi, ka „Interjers ir šķidrums. Kaut arī interjeru ietver telpa, tas vairāk ir nenotverams, nekā notverams” (Huppatz, 2009). Savukārt, dizaina vēsturnieks Džons Pile savā grāmatā „Interjera dizaina vēsture” apgalvo, ka „interjers ir arhitektūras apakšgrupa, un interjera dizains ir nesaraujami saistīts ar arhitektūru un to var pētīt tikai arhitektūras kontekstā” (Pile, 2005: 11).

Ap 1980.-1990. gadu postmodernās arhitektūras vietā uzmanības centrā stājās *dekonstruktīvisms*. Šis vārds radās pēc „*Parc de la Villette*” izstādes ar nosaukumu „Dekonstruktīvisma arhitektūra”, ko Ņujorkā ar mērķi radīt jaunu stilu organizēja Filips Džonsons (Gimpels, 2011). Jaunā stila pārstāvji izveidoja elitāru formālu valodu, vadoties no Žaka Deridā filozofijas. Modernisma abstrakcijas kļuva ekstrēmas un darbojās galvenokārt pēc pazīstamu motīvu pārspīlēšanas principa. Dekonstruktīvisma saukli „forma seko fantāzijai” noformulēja Bernards Čumi (Gimpels, 2011).

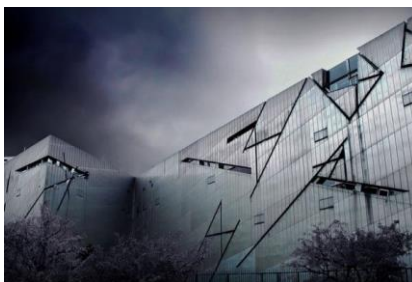
Dekonstruktīvisms ir viens no vizuāli pārsteidzošākajiem arhitektūras veidiem. Tas ir intensīvi radošs, kas sākotnēji izplatījās Amerikas Savienotajās Valstīs un vēlāk arī Eiropā. Tajā nav vērojama racionāla ģeometrija, bet gluži pretēji sarežģīta struktūra. Tomēr tiek minēts, ka pamatformas balstās uz modernisma arhitektūras stila formām, ietekmējas no minimālisma un kubisma. (Gimpels, 2011).

Pirmā lielākā sabiedriskā ēka, kas tika izbūvēta dekonstruktīvisma stilā, ir *Wexner Center for the Arts Columbus* (skat. 1. att.). Pēc Wexner centra atklāšanas dekonstruktīvisma dumpinieckā filozofija ir kļuvusi par daļu no amerikāņu arhitektūras, kā arī bieži vērojama Eiropas ēku dizainā (skat. 2. att.).

1. attēls. Wexner Center for the Arts Columbus.
(<http://www.house-design-coffee.com/postmodern-architecture.html>).

Konstruktīvisma kustībai Krievijā var saskatīt līdzību ar dekonstruktīvisma stila arhitektūru, kā, piemēram, arhitektu Vladimira Tatlina (1885-1953), Ļubova Popova (1889-1924) un El Lissitzky (1890-1941) izstrādātajos projektos.

2. attēls. Jewish Museum, Berlin, Germany. Designed by Daniel Libeskind. Completed: 2001.
(www.historvius.com).

Dekonstruktīvisma arhitektūru raksturo manipulācijas ar virsmu, sadrumstalotība un diagonāles. Tajā apvienoti pretrunīgi elementi, lai apstrīdētu tradicionālas idejas arhitektūrā. Stilā eksperimentē ar haotiskām formām, nesaskanīgiem elementiem un leņķu daudzveidību (Rogers, 2011).

Šodienas pasaules arhitektūrā pazīstama arī virkne citu stilistisku novirzienu un strāvotumu, kurus dēvē dažādos vārdos, parasti ar galotni „isms”. Tāds, piemēram, ir dekonstruktīvisms – skulpturālā garā deformētu apjoma formu un atklātu konstruktīvo elementu lietojums. Pasaulē pazīstamākos dekonstruktīvisma darbus radījis vācu arhitekts Ginters Bēnišs, amerikānis Frenks Gērijs, Londonā dzīvojušī irākieiete Zaha Hadida, Polijā dzimušais amerikāņu ebrejs Daniels Libeskinds un austriešu arhitektu kolektīvs „Coop Himmelb(l)au” (Krastiņš, 2013).

Dekonstruktīvisms pazīstams pēc arhitektu paveiktajiem darbiem un nav izplatīta parādība. Arī Latvijas arhitektūrā ir tikai nedaudz piemēru šajā ievirzē, kas visbiežāk ir konstrukcijas, kur celtnes pamatapjomi savērsti vai sagāzti atsevišķi būvapjomu daļas. Kā vienu no piemēriem var pieminēt Rīgas brīvostas pārvaldes administratīvajai ēkai Kronvalda bulvārī 1 (skat. 3. att.). Kā par šo projektu izsakās pats arhitekts: „projekts sola dziļu personisku pārdzīvojumu” (Krastiņš, 2013).

3. attēls. Rīga. Administratīvā ēka Kronvalda bulvārī 1. 2000. M. Malahovskis (Krastiņš, 2013).

Kaut arī mūsdienās uzmanība pievērsta postmodernismam un dekonstruktīvismam, tomēr arī tagad turpina pastāvēt arī klasiskās arhitektūras tendences, tāpēc arhitektūrā tiek kombinēti „vecie” stili ar „jaunajiem”. Piemēram, jumta pārbūve Vīnē, 1983.-1984. g., (skat. 4. attēlu) „konstrukcijas tērauda mugurkaulu veido arka, kas savieno atvērto daudzšķautņaino struktūru un noliecas uz ielas pusi. Tieši šeit rodas enerģija, arhitektu izstrādātās dejujošās formas un haotiskās figūras ir kā kritiskas pazīmes par esošo celtni. Vecā nama un tās vides radikālie pārveidojumi netiecas pēc samierināšanās, bet atklāj laika slāņu nesaderību”, (Gimpels, 2011).

4. attēls. Coop Himmelb(l)au Jumta pārbūve.
(<https://www.pinterest.com/1ww6b5ojw0g2l4y/parasite-arq/>).

Dekonstruktīvisms ir mūsdienu dizaina tendence, kurā fantāzijas par izpildījumu var būt pārdošas un neiekļauties rāmjos. Šis stils ļauj palielināt formu sarežģītību arhitektūrā un interjerā, mainot vidi un apkārtējo cilvēku uztveri par to. Kā teicis Frenks Gērijs, tad šajā stilā ēkas kļūst par skulptūrām. Līdz ar to, manuprāt, šis stils ir veiksmīgs „māls” ko pielāgojot un improvizējot var integrēt dažāda izpildījuma arhitektūras ēkās (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Dekonstruktīvisma stila raksturojums

	Dekonstruktīvisms
Kompozīcija	Izteiksmīgas formas. „Traucētā pilnība”. Sadrumstalotība. Vairākas dimensijas vienas ēkas ietvaros.
Vadošie stila elementi, izteiksmes līdzekļi	Līdzās milzīgiem pārspīlēta izmēra elementiem bieži novieto smalkas, filigrāni veidotas detaļas, haotiskā konstrukcija izskatās nestabila, spējīga jebkurā brīdī sabrukt. Sarežģīta un pretrunīga arhitektūra. Virsma. Līnija. Punkts. Diagonāles.
Raksturīgākās iezīmes/ Mērķis	Dekonstruktīvisma arhitektūra, spēlējoties ar formām un izmēriem, mēģina apgāzt nepielūdzamo ierasto arhitektūras uztveri. Ēka kā skulptūra. Dumpinieckisms.

Starpkaru posma projektējamās ēkas Rīgā, Miera ielā 82 arhitektūras stila raksturojums

Arhitektūras stils un interjera stilistika vispārējā nozīmē ir katrā konkrētajā laika periodā lietots mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu un radošo principu kopums, kas ēkai piešķir tikai attiecīgajam stilam raksturīgu izteiksmi un veidolu.

Lai veiktu turpmāko pētījumu izstrādājot sabiedriskā interjera dizaina projektu ēkai Rīgā, Miera ielā 82 (skat. 5. att.), sākotnēji ir nepieciešams noskaidrot ēkas arhitektūras vadlīnijas, tādējādi veiksmīgi saskaņojot ēkas arhitektūru ar tai piemērotu interjera stilu, kas savukārt atbilstu mūsdienu dzīves ritmam, skatījumam un attīstībai.

5. attēls. Rīga, Miera ielas 82 ēka, SIA „Darba aizsardzības administrācija”.
(<http://www.myrealestate.lv/property/3-istabu-dzivoklis-miera-iela-82-riga/>).

Ēkas ekspluatācija tika uzsākta 1931. gadā, līdz ar to ēkas arhitektūras stils attiecināms uz starpkaru perioda historisma un *Art Deco* stila aizsākumu (skat. 2. tabulu), un iepriekšminētie arhitektūras stili, ekonomiskās situācijas dēļ, nomainīja populāro Jūgendstilu.

Pētot ēkas arhitektūras vēsturi, tapa zināms, ka starpkaru posma ēkas ir būvētas līdz Otrajam pasaules kara, un celtniecībā tika izmantoti gan laukakmeņi, gan māla ķieģeļi un dolomītakmens. Līdz ar to ēkas interjerā gan biroja telpu, gan dzīvojamo telpu, vērojamas ķieģeļu sienas, kas šobrīd kalpo kā dekoratīvs elements. Pēc 1904. gada eklektisms pilnībā izzuda un tika celtas tikai jūgendstila celtnes. Tāpēc centrā aptuveni 40 procenti ēku ir celtas tieši jūgendstilā (lets-realestate.lv, 2016). Pirmskara ēkām raksturīgi salīdzinoši augsti griesti, kas ir virs 2.5 metri un sniedzas līdz pat 3.7 metru augstumā. Ēkām bieži vien ir divas ieejas, un parasti ēkām ir ne vairāk, kā 6 stāvi, tomēr istabu platības vienmēr ir lielas (lets-realestate.lv, 2016).

Konsultējoties ar praktizējošo dizaineri Ēriku Zlatkus par konkrētās ēkas arhitektūras izpildījumu, tika konstatēts, ka ēka Rīgā, Miera ielā 82, pēc konstrukcijas vairāk atbilst jūgendstila arhitektūras stilam, konkrētāk – konstrukcijai, tomēr bez šim stilam raksturīgām dekorācijām, savukārt vērojami interpretēti *Art Deco* formālie elementi un *Art Deco* arhitektūras stila estētikai atbilstoši vienkāršā kompozīcijā izkārtotas stilizētas detaļas, kas patapinātas no klasisko formu arsenāla. Šāds izpildījums vērojams arī Rēzeknes tautas nama arhitektūrā (skat. 6.att.).

2. tabula

Starpkaru posma arhitektūras stilu daudzveidība

Starpkaru posma arhitektūras stilu uzskaitījums	Arhitektūras stila raksturīgākās pazīmes	Arhitektūras stila savstarpēji līdzīgie elementi ar dekonstruktīvisma stilu (saskaņotība)
Jūgendstils (stateniskais jūgendstils)	Priekšmeti un celtnes tika stilizēti. Ornamenti neregulāru formu, viļņoti, asimetriski. Tomēr, jūgendstils bija konceptuāli antihistorisks. Izmantoja pasteltoņus. Plānojums un konstrukcijas veidoja savstarpēju saskaņu. Jūgendstils var būt piesātināts ar dekoratīvām kompozīcijām, un tāpat var būt atturīgs un vienkāršs. Stateniskais jūgendstils – vertikāli fasāžu kompozīcijas elementi. Spēcīgi artikulēti erkeri un reljefas, no pamatplaknes izvirzītas lizēnas vai cita profila joslas, kas paceļas vairāku stāvu augstumā. Vertikalitāte.	Izteikta līniju kompozīcija, kas rada ēkas raksturu un noskaņu.
<i>Art Deco</i>	<i>Art Deco</i> bija savdabīgs jūgendstila atspulgs 20. gadsimta divdesmito arhitektūrā ar atturīgiem rotājumiem. Tika kombinētas kontrastējošas ģeometriskas formas un elementi. Vertikāls dalījums. Smalkas detaļas. Latertornis.	Ģeometriskas formas, un šķautņainība. Atturīgs rotājumu lietojums. Sīkas, uzsvērtas detaļas, kas kārtotas ritmā.
Historisms	Klasisko arhitektoniskās izteiksmes līdzekļu lietošana.	Ģeometriskās formas.

Analizējot ēkas arhitektūru, svarīgi ir iepazīties ar konkrētā laika notikumiem, svarīgi ir tas, ka Pirmais pasaules karš pilnīgi pārtrauca jebkādu būvniecību visā Latvijā. Celtniecība atdzīvojās tikai ap 1925. gadu. Tad vēl nebija nostabilizējies kāds konkrēts arhitektūras stils. Jūgendstils šajā laikā bija jau noiets vēstures posms, tomēr atsevišķi elementi tika pielietoti.

Literatūras avotos iepazīnos ar *Art Deco* arhitektūras stila aizsākumiem Latvijā, un izrādās, ka tas ir tiešs jūgendstila pēctecis, kas „uzplauka” divdesmitajos un trīsdesmitajos gados.

Tā piemēri izkaisīti pa visu Latviju. Ir celtnes, kuru koptēls veidots *Art Deco* garā, bet dažkārt celtnu arhitektoniskajā apdarē ieaustas dažas raksturīgas šīs stilistikas dekoratīvās formas un elementi. Atsevišķos gadījumos tie lietoti vienīgi iekštelpu noformējumā.

Dažādā veidā interpretēti *Art Deco* formālie elementi vai vienkārši *Art Deco* estētikai atbilstošā izpildījumā kārtotas stilizētas detaļas, kas ņemtas no klasisko formu arsenāla (Krastiņš, 2013), un kā piemēru, var minēt **Rēzeknes tautas namu**, kas nodots ekspluatācijā 1928. gadā, un ēkas arhitekts ir Pāvils Pavlovs. Aplūkojot 6. attēlu, var redzēt vizuālu līdzību ar Rīgā, Miera ielā 82 esošo dzīvojamo un biroja vajadzībām izmantojamo ēku.

6. attēls. Rēzekne. Tautas nams. 1928. P. Pavlovs (Krastiņš, 2013).

Analizējot informatīvos materiālus par *Art Deco* stilistikai raksturojošiem elementiem var izcelt:

- izmantotās vertikāles fasāžu noformēšanā;
- trīsstūra vai trapecveida prizmas formas erkerus;
- apaļas logailas;
- lēzenu pakāpienveida vai stāvu zig-zag kontūras zelmiņu izmantošana;
- šķautņainu vai plūdlīnijas formu izvirzījumi un logu spraišļojums;
- ailas ar trapecveida augšdaļām;
- nelielu dekoru izmantošana brīvā izkārtojumā.

Lai veiksmīgi varētu saskaņot pagājušo gadsimtu ēkas ar mūsdienu stilistiku, jāizprot ēkas vēsturiskais gājums, kas bieži vien „pasaka priekšā” un, galvenais, norāda uz iespējām un veicamajām izmaiņām, kas ļautu ēkās „iedvest mūsdienu elpu”. 21. gadsimtā ir iespēja vērot dažādus arhitektūras stilu paraugus, tā ir vērtība, ko nepieciešams saglabāt. Tomēr, strauji attīstoties un mainoties visām mūsdienu darbības jomām, mainās vajadzības un lietotāju vēlmes attiecībā uz ēkām un telpām, rodas nepieciešamība apvienot mūsdienīgo ar vēsturisko.

Dekonstruktīvisma interjera dizaina elementu savienojamība ar starpkaru posma ēkas arhitektūras stilu

No iepriekš minēto uzdevumu iegūtajiem rezultātiem var pieņemt, ka dekonstruktīvisma interjera dizaina elementus iespējams veiksmīgi savienot ar starpkaru posma ēkas arhitektūras stilistiku. Ņemot vērā ēkas ekspluatācijas uzsākšanas gadu un tā laika arhitektūras stilu attīstību Latvijā, celtnie atbilst starpkaru posmam, šo faktu apstiprina arī praktizējošs dizainers Ēriks Zlatkus, uzsverot to, ka ēkas arhitektūrā vērojama jūgendstila arhitektūrai raksturojoša konstrukcija ar *Art Deco* arhitektūras stila iezīmēm. Rīgā, Miera ielas 82, ēkai ir formāls izpildījums un ēkas fasādē vērojama ieturēta un minimāla dekoratīvo elementu daudzveidība. Kopumā, 1930.-1940. gados interjera dizains tika izstrādāts līdzīgi arhitektūras stilam, tas bija vienkāršs, mierīgos toņos ieturēts un vairāk līdzinājās minimālismam, tomēr bija pieļaujami ģeometriski raksti un atturīgs rotājumu lietojums, kam vēlāk pievienojās košākas krāsas, veicinot „māju sajūtu”. Un šis ir viens no atslēgas punktiem, kas interjera dizainerim dod iespēju apvienot

starpkaru posma ēkas arhitektūru ar ēkas interjera dizainu, ko izpildīt mūsdienām aktuālā interjera stilistikā.

Šobrīd ēkas izpildījums balstās uz viegli nolasāmu ģeometrisku formu, izteiksmes līdzekļi ir lietišķi bez ārišķībām un ornamentu bagātības. Dominējošais izteiksmes līdzeklis ir vertikālas un horizontālas līnijas, ar uzsvāru uz vertikālu pozīciju un nolasāmību. Līdz ar to, veicot dekonstruktīvisma stila raksturojošo elementu, izteiksmes līdzekļu salīdzinājumu, 1. tabulā, var izcelt dekonstruktīvisma un starpkaru posma ēkas arhitektūras kopīgās iezīmes, kur stilu salīdzinošā analīze ir atspoguļota 2. tabulā, kā rezultātā tiek izkristalizēts kopīgais izteiksmes līdzeklis – līnija, kura tiek izmantota dažādos leņķos.

Kaut arī dekonstruktīvismā ir izteikti vairāk sarežģītu pielietoto līniju leņķu, tomēr abos stilos nav vērojama ornamentālā vai tēlnieciskā dekorēšana. Pētāmajai ēkai viegli nolasās tās kontūras, ir skaidri saskatāma galvenā forma, kas papildināta ar smalkākām detaļām. Līdzīgi izteiksmes līdzekļi tiek pielietoti dekonstruktīvismā. Fundamentālas, lielas vai smagnējas formas, kas tiek papildinātas ar mazākām detaļām, mēdz izskatīties ārkārtīgi sarežģītas, nestabilas vai neproporcionālas, tomēr vienmēr ir viena pamatforma, ko veido taisnas līnijas. Līdz ar to var konstatēt, ka ir iespējams saskaņot arhitektūras un interjera stilu, kaut arī to laika posmi krietni atšķiras. Kā viens no saskaņotības galvenajiem priekšnoteikumiem ir formu līdzība, stilu kopīgie izteiksmes līdzekļi un funkcija.

Secinājumi

21. gadsimta stilu tendences lielā mērā ietekmējis tehnoloģiju progress, kas šobrīd integrējas katrā dzīves jomā un darbības nozarē. Pateicoties datortehnoloģiju programmām, veidojas tādi arhitektūras un interjera dizaina stili kā dekonstruktīvisms, kas ir modernās arhitektūras patiesais sākums.

Pielietojot modernu interjera stilu citos, senākos, arhitektūras virzienos iespējams iegūt dinamisku un mūsdienu prasībām atbilstošu interjeru, saglabājot vēsturiskās vērtības un veiksmīgi savienojot vienā veselumā.

Rīgas, Miera ielas celtne ir starpkaru posma „bērns”, ko ietekmējuši tādi faktori, kā arhitektūras stilu pāreja no jūgendstila un *Art Deco*, ko savukārt ietekmējusi ekonomiskā krīze un karu smagā pieredze, kas atspoguļojas tā laika sabiedrības dzīves skatījumā un arhitektu „rokrakt”.

Nemot vērā ēkas arhitektonisko izpildījumu un 21. gadsimta stilistikas attīstību, iespējams izkristalizēt kopīgos elementus. Integrējot dekonstruktīvismu starpkaru posma ēkā, tiks iegūta dinamiska un progresīva darba vide, nezaudējot ēkas raksturu un formālo estētiku. Savukārt interjera noformējums, atbilstoši dekonstruktīvisma stilam kombinācijā ar starpkaru posma ēku, iegūs lietišķu, nopietnu un stabilu „formu un karkasu”, kas atbilst biroja telpu funkciju nodrošināšanai.

Izstrādājot biroja telpu interjera projektu, svarīgi radīt produktīvu darba vidi, un viens no šādiem līdzekļiem ir izvēlēties ne tikai atbilstošu ēkas arhitektūrai interjera stilu, telpas funkcijām atbilstošu formu, bet arī darba telpu sienu krāsas.

Analizējot biroja ēkas arhitektūras stilu (Rīga, Miera iela 82) un mūsdienām aktuālā dekonstruktīvisma stila izpildījumu, var secināt, ka savā starpā vienojošie un nekonkurējošie elementi un formu saskaņotība ir veiksmīgs integrācijas pamats. Turpinot pētīt tēmas aktualitāti, būtu saistoši noskaidrot, kā dekonstruktīvisma stils spētu veiksmīgi integrēties ne tikai starpkaru posma ēkas biroja telpās, bet arī ēkas dzīvojamo zonu daļā, nezaudējot iekštelpu vēsturisko pievilcību.

Summary

Style trends of the 21st century are most influenced by technological progress, which is currently integrated into every area of life and activity. Computer programs help to create such an architectural and interior styles as deconstruction, which is the true beginning of modern architecture. Using modern style interior in other, older areas of architecture, it is possible to get dynamic and up-to-date interior, retaining historical value and successfully combined. The building in Riga, at Miera Street, is a „child” of the interwar period, which was affected by such

factors as the transition of architectural styles from art Nouveau and Art Deco, which, in turn, affected by the economic crisis and the severe military experience that displays the attitudes of society at that time and architectural “underscore”. Given the architectural performance of the building and development of the style of the 21st century, it is possible to find common elements. Integrating deconstruction into the building from the interwar time we get a dynamic and progressive working environment, without losing the character of the building and formal aesthetics. In turn, the interior according to the style of deconstruction in combination with the building of the interwar period will receive a serious, practical and stable „form and frame”, which corresponds to the functionality of office space. When designing interior projects for office premises it is important to create a productive working environment, and one such means is the choice not only style matching the architecture of the building, but also the colour of the walls of workplaces. A study about the ergonomics of colors and application in the workplace was presented in the framework of the 10th Master student conference & I International Master Student conference on theme „The Importance of Colors Ergonomics for Workplaces Design”, Estonian University of Life Sciences, in Tartu, April 21 year 2016. Analyzing the architectural style of office building (Riga, Miera street 82), and the execution of today actual style deconstruction, it can be concluded that the unifying and non-competing between themselves elements and consistency of forms is a successful integration. Continuing to explore the relevance of the topic it is needed to figure out how a deconstruction could successfully be integrated not only in the office premises of buildings of the interwar period, but also in the residential areas of the building without losing the historical appeal of the domestic premises.

Literatūra un avoti

1. Anspaks, J. (2006). *Mākslas pedagoģija*. Rīga: SIA „Izdevniecība Raka”.
2. *Architectural Digest. Jaunākās tendences un pasaules notikumi arhitektūras un dizaina jomā*. Skatīts: 14.06.2016. <http://www.architecturaldigest.com/>.
3. *European Architecture Series. Deconstructivism. Postmodernist Style of Architectural Design*. Skatīts: 13.06.2016. <http://www.visual-arts-cork.com/architecture/deconstructivism.htm>.
4. Gimpels, J. (2011). *Arhitektūras vēsture*. Jāņa Rozes apgāds.
5. Hill, J. (2013). *Deconstructivist Architecture*. Skatīts: 12.06.2016. <http://www.world-architects.com/pages/insight/deconstructivist-architecture-25>.
6. Holcmanis, A.; Jansons, A. *Privāto ēku celtniecība Rīgas iekšpilsētā (Vecrīgā) pēc paraugfasādēm XIX gs. pirmajā pusē*. Latvijas PSR pilsētu arhitektūra. Rīga: Zinātne, 1979, 80.-117. lpp.
7. Jaunarājs. (2013). *Arhitektūras stili Rīgā*. Skatīts: 12.06.2016. http://jaunarajs.com/booklayouts/pdf/rigas_arhit_stili-fragm-96dpi.pdf.
8. Krastiņš, J. (2013). *Arhitektūras stili Latvijā*. Skatīts: 12.06.2016. http://e.znet.lv/Arhitekt_stili_Latvija_Text.pdf.
9. *Latvijas mākslas vēsture, 1890-1915: Arhitektūra*. Skatīts: 12.06.2016. http://www.makslasvesture.lv/1890_%E2%80%931915:_Arhitekt%C5%ABra.
10. Pīrangs, H. *Arhitektoniskās stila formas Rīgas pilsētas ainavā. Rīga kā Latvijas galvas pilsēta*. Rīga: Rīgas pilsētas valdes izdevums, 1932, 119. lpp.
11. Pulliam, H. (2012). *Color, Special Issue Medieval Art History Today – Critical Terms* (Vol. 33 ed.). Trustees of Princeton University: Board of Trustees of Western Michigan University.
12. Rīgas jūgendstila centrs. *Jūgendstils Rīgā*. Skatīts: 14.06.2016. <http://www.jugendstils.riga.lv/index.php?lang=lat&p=3&pp=0&id=8>.
13. Rogers, S. A., *WEB Urbanist. Architecture, Art, Design & Built Environments. Deconstructivism: 7 Icons of the Postmodern Architecture*. Skatīts: 13.06.2016. <http://weburbanist.com/2011/06/13/deconstructivism-7-architectural-wonders-of-the-world/>.
14. Slideshare.net. *Deconstructivism*. Skatīts: 19.09.2016. http://www.slideshare.net/4kks/deconstructiv-epdf?next_slideshow=1.
15. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. *Pieminekļu saraksts*. Skatīts: 14.08.2016. <http://mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/8013/>.
16. Zakamēnijs, O.; Šusts, V.; Driba, Dz. u.c. (1966). *Laikmetīgā arhitektūra Padomju Latvijā*. Rīga: Liesma, 9. lpp.
17. 21. gs. projekti: Rīgas koncertzāle [tiešsaiste]. *Kultura.lv* [skatīts 24.08.2016.]. <http://www.kultura.lv/lv/projects/94/#img>.